

I Asia ja asianosaistiedot

Asia Lausunto valitusta koskevassa asiassa Itä-Suomen hallinto-oikeuden diaarinumero 1067/03.04.04.04.10/2025

Lausunnonantaja ja prosessiosoite

Virolahden kunta / Virolahden kunnanhallitus
PL14
49901 Virolahti
kirjaamo@virolahti.fi
040 199 2146 (Kunnanjohtaja Topi Heinänen)

II Hallinto-oikeuden lausuntopyyntö

Virolahden kunnanvaltuuston 7.4.2025 tekemästä päätöksestä § 12 on valitettu Itä-Suomen hallinto-oikeuteen. Itä-Suomen hallinto-oikeus on lähettänyt Virolahden kunnanhallitukselle lausunto- ja asiakirjapyyntö koskien valitusta.

II Täytäntöönpanokielto

Virolahden kunta vastustaa täytäntöönpanokiellon määrittämistä asiassa. Valittaja ei ole perustellut vaatimaansa täytäntöönpanokieltoa millään tavalla. Virolahden kunta toteaa, että valtuuston tekemä päätös eli Klamilan koulun ja päiväkodin sulkeminen tapahtuu valtuuston päätöksen mukaisesti vasta 31.7.2026. Mikäli hallinto-oikeus kieltää täytäntöönpanon, ei Virolahden kunta voi tehdä mitään valmistelevia toimia ennen asian ratkaisua. Virolahden kunnalla on tarpeen käynnistää henkilöstön kanssa neuvottelut päätöksen henkilöstövaikutuksista. Mikäli täytäntöönpanokielto määrätään, eivät valmistelevat toimet, kuten henkilökunnan kanssa käytävät neuvottelut ole mahdollisia. Myös varhaiskasvatus- ja opetustoiminnan uudelleen suunnitteleminen on käynnistettävä syksyllä, jotta asiat ovat valmiina 31.7.2026, jolloin Klamilan koulu ja päiväkotit valtuuston päätöksen mukaisesti suljetaan. Mikäli hallinto-oikeus vastoin Virolahden kunnan vaatimusta kumoaisi päätöksen tehtyä valmistelutyötä ei tietenkään laitettaisi täytäntöön. Virolahden kunta katsookin, että täytäntöönpanokiellolle ei ole tarvetta eikä perusteita tässä asiassa.

III Vastaus vaatimuksiin

Virolahden kunta vaatii valituksen hylkäämistä alla tarkemmin ilmenevin perustein.

1. Asian käsittely Virolahden kunnassa

Virolahden kunnanvaltuusto päätti kokouksessaan 7.5.2024 § 14 hylätä kuntaliitoksen Haminan kanssa. Hylkäämispäätöksen jälkeen valtuustossa jätettiin seuraava ponsi: ” Valtuusto edellyttää, että kunnanhallitus ryhtyy välittömästi sopeutustoimiin kunnan talouden tasapainottamiseksi konsulttien näkemysten pohjalta.”

Päätöksen jälkeen Virolahden kunnanhallitus käsitteli kunnantalouden sopeuttamista 10.6.2024 § 118. Pykälä koski yhteistoimintaneuvotteluiden käynnistämistä ja tuolloin kunnanhallitukselle kerrottiin, että työnantajan neuvotteluesitys tulee sisältämään perusopetuksen ja varhaiskasvatuksen palveluverkon supistamista keskittämällä perusopetuksen ja varhaiskasvatuksen palvelut Virojoelle. Kyseessä oli alustava lista mahdollisista säästötoimista, jotka on pitänyt käsitellä yhteistoimintalain mukaisesti henkilökunnan kanssa. Valtuustopöytäkirjan mukaisesti yhteistoimintaneuvotteluissa käsiteltävä säästölista on perustunut FCG:n tekemään selvitykseen kuntaliitoksen vaihtoehtoista. (LIITE 1) Mitään päätöksiä koskien palveluverkkoa ei tuolloin tehty, vaan kysymyksessä oli yhteistoimintaneuvotteluihin valmistautuminen. Henkilövaihdosten vuoksi yhteistoimintaneuvottelut saatiin kuitenkin käyntiin vasta 23.1.2025.

Asiasta uutisoitiin paikallisessa mediassa laajasti mm. YLE julkaisi asiasta artikkelin jo 7.6.2024, jossa mahdollisena säästötoimenpiteenä oli mainittu Klamilan koulun ja päiväkodin lakkauttaminen. (LIITE 2) Uutisointi tavoitti laajan yleisön, ja uutisoinnin jälkeen Klamilan koulun ja päiväkodin puolesta kerättiin vetoamus, joka luovutettiin kunnalle 17.6.2024. (LIITE 3) Vetoamuksen oli allekirjoittanut yli 500 ihmistä, lisäksi se sisälsi kannanottoja asiasta. Vetoamuksen alkuunpanijana oli Klamilan koulun vanhempainyhdistys ry, joka nyt on valittanut päätöksestä.

Virolahden kunnanvaltuusto piti valtuustoseminaarin 2.9.2024, jossa muiden aiheiden ohella käsiteltiin talouden tasapainottamista. (LIITE 4) Yhdeksi keinoksi oli listattu palveluverkko. Valtuustoseminaarista saatujen suuntaviivojen perusteella viranhaltijat alkoivat valmistella palveluverkkoselvitystä. (LIITE5)

Valtuusto kokoontui 11.11.2024 talousarvioseminariin. Talousarvioseminarin yhteydessä käsiteltiin myös Virolahden palveluverkkoa ja sitten tehtäviä mahdollisia säästöjä (LIITE 6)

Osana palveluverkkoselvitystä Virolahden kunta toteutti huoltajakyselyn (LIITE 7) Varhaiskasvatuksen lasten, perusopetuksen alakoulujen oppilaiden, varhaiskasvatuksen ja alakoulujen henkilökunnan sekä huoltajakysely toteutettiin marraskuussa 2024 (LIITEET 8,9,10,11, 12). Saadut vastaukset analysoitiin (LIITEET ja kyselyn keskeiset tulokset huomioitiin palveluverkkoselvitystä (LIITE 13 ja 14) laadittaessa.

Palveluverkkotyön edetessä järjestettiin Klamilan päiväkodinvanhempainseminaarin ja Klamilan koulun vanhempainyhdistyksen toimesta kaikille avoin tilaisuus Klamilan koululla 11.12.2024. Tilaisuuteen osallistui Virolahden kunnan viranhaltijoita ja päättäjiä. Tilaisuudessa käytiin läpi sen hetkistä tilannetta ja esiteltiin tehtyjä

kyselytutkimusten tuloksia. (LIITE 15) Tilaisuudessa käytiin myös vilkas keskustelu Klamilan koulun ja päiväkodin tulevaisuudesta ja paikalla oli noin 70 kuntalaista.

Kunnanjohtaja ja hyvinvointijohtaja kävivät yhteisessä keskustelutilaisuudessa Klamilan koulun vanhempainyhdistyksen ja Klamilan päiväkodin vanhempaintoimikunnan kanssa 19.2.2025 kuullen osallistujien mielipiteitä ja kertoen tämän hetken valmistelun tilanteesta.

Virolahden kunnan sivistyslautakunta asetti kokouksessaan 25.2.2025 työryhmän laatimaan kasvatuksen ja koulutuksen palveluverkkoselvityksen.

Tämän jälkeen Virolahden kunta järjesti kaikille avoimen keskustelutilaisuuden Virojoen yläkoulun salissa 5.3.2025. (LIITEET 16,17, 18) Tilaisuudessa ja kunnan verkkosivuilla tiedotettiin mahdollisuudesta jättää kirjallinen muistutus asiasta Virolahden kunnan kirjaamoon 19.3.2025 kello 16.00 mennessä. Määräajan umpeutumisen jälkeen hyvinvointijohtaja ja kunnanjohtaja kävivät saapuneet muistutukset (LIITE 19) läpi ja toimitti muistutukset sivistys- ja hyvinvointilautakunnan jäsenille.

Virolahden kunnanvaltuusto piti 6.3.2025 valtuuston iltakoulun, jonka aiheena oli talouden sopeuttaminen ja palveluverkko. (LIITE 20) Iltakoulussa valtuutetuille alustettiin seuraavista teemoista (LIITE 21):

- Virolahden tilanne 2025 – talouden sopeuttamisen paine lyhyellä ja keskipitkällä aikavälillä ja sopeutuskeinojen vaikutusten arviointi
- Mitä pitää tehdä? Perustelut perusopetuksen ja varhaiskasvatuksen palveluverkkouudistukselle

Iltakoulun yhteydessä käytiin myös keskustelua edellä mainituista aiheista. (LIITE 22)

Palveluverkkotyöryhmän ensimmäinen kokous pidettiin 11.3.2025 ja toinen kokous 13.3.2025. (LIITE 23) Palveluverkkotyöryhmä kävi kokouksissaan läpi palveluverkkoselvitystä ja hyväksyi sen yksimielisesti. (LIITE 24, 28)

Sivistys- ja hyvinvointilautakunta kokoontui 20.3.2025 käsittelemään kasvatuksen ja koulutuksen palveluverkkoselvitystä. Lautakunnan jäsenille oli lähetetty koonti saapuneista muistutuksista ennen kokousta. Kokouksessa lautakunnalle esiteltiin palveluverkkoselvitys (LIITE 25). Kokouksessaan lautakunta päätti:

- 1) hyväksyä osaltaan Virolahden kasvatuksen ja koulutuksen palveluverkkoselvityksen ja esittää sen edelleen kunnanhallitukselle hyväksyttäväksi ja
- 2) esittää kunnanhallitukselle Klamilan päiväkodin ja koulun lakkauttamista 31.7.2026 sekä Virolahden varhaiskasvatuksen päiväkotitoiminnan ja perusopetuksen keskittämistä Virojoelle 1.8.2026 alkaen
- 3) esittää kunnanhallitukselle, että Klamilan koulun perusopetuksen 1 ja 2 vuosiluokat jatkavat Klamilassa vielä lukuvuoden 2025-2026 ajan ja siirtyvät Virojoelle yhdessä muun Klamilan koulun kanssa

Virolahden kunnanhallitus käsitteli 31.3.2025 kasvatuksen ja koulutuksen palveluverkkoselvitystä sivistys- ja hyvinvointilautakunnan kunnanhallitukselle tekemän esityksen pohjalta. Kunnanhallituksella oli mahdollisuus tutustua asiasta jätettyihin muistutuksiin. Kokouksen kuluessa palveluverkkoselvitys esiteltiin kunnanhallitukselle. (LIITE 26)

Kunnanhallitus päätti:

- 1) hyväksyä osaltaan Virolahden kasvatuksen ja koulutuksen palveluverkkoselvityksen ja esittää sen edelleen kunnanvaltuuston hyväksyttäväksi ja
- 2) esittää kunnanvaltuustolle Klamilan päiväkodin ja koulun lakkauttamista 31.7.2026 sekä Virolahden varhaiskasvatuksen päiväkotitoiminnan ja perusopetuksen keskittämistä Virojoelle 1.8.2026 alkaen

Kunnanhallituksen jäsen Tomi Kokkola jätti päätöksestä seuraavan sisältöisen eriävän mielipiteen: "Jätän eriävän mielipiteen. Se perustuu esittämäni muutosehdotukseen. Esitin, että hyväksymme osaltamme Virolahden kasvatuksen ja koulutuksen palveluverkkoselvityksen ja esittää sen edelleen kunnanvaltuustolle hyväksyttäväksi. Esitin kunnanhallitukselle, että se kunnanvaltuustolle Klamilan päiväkodin ja koulun lakkauttamista 31.7.2029 sekä Virolahden varhaiskasvatuksen päiväkotitoiminnan ja perusopetuksen keskittämistä Virojoelle 1.8.2029 alkaen"

Virolahden kunta järjesti valtuutetuille 5.4.2025 infotilaisuuden, jossa käytiin läpi keskusteluun jätettyjen muistutusten myötä nousseita muita malleja. Tilaisuus järjestettiin, vaikka kukaan päättäjistä ei ollut asian aiemmissa käsittelyn vaiheissa vaatinut sen tarkempaa analysointia. (LIITE 27)

Kunnanvaltuusto kokoontui päättämään palveluverkosta 7.4.2025. Ennen valtuuston kokousta valtuutetuilla oli mahdollisuus tutustua jätettyihin muistutuksiin kunnanvirastolla sekä 5.4.2024 järjestetyssä infotilaisuudessa. Kunnanvaltuusto päätti kokouksessaan äänestyksen jälkeen hyväksyä Virolahden kasvatuksen ja koulutuksen palveluverkkoselvityksen ja lakkauttaa Klamilan päiväkodin ja koulun 31.7.2026 sekä keskittää Virolahden varhaiskasvatuksen päiväkotitoiminnan ja perusopetuksen Virojoelle 1.8.2026 alkaen. Keskustelun kuluessa tehtiin vastaehdotus, joka kuitenkin hävisi äänestyksen.

2. Vaikuttamismahdollisuuksien varaaminen

Valittaja on valituksessaan todennut, että Virolahden kunta ei olisi hallintolain 41 §:n mukaisesti varannut riittäviä vaikuttamismahdollisuuksia niille, joita palveluverkkopäätös voi koskea. Valittajat antavat valituksessaan ymmärtää, että palveluverkkoasiasta olisi ilmoitettu vasta 26.2.2025 julkaistulla kuulutuksella, jossa ilmoitettiin palveluverkkoa koskevan kuulemistilaisuuden ajankohta.

Hallintolain 41 §:n 2 momentin mukaan asian vireilläolosta ja vaikuttamismahdollisuuksien käyttämisestä on ilmoitettava asian merkityksen ja laajuuden kannalta sopivalla tavalla.

Korkein hallinto-oikeus on ottanut kantaa vaikuttamismahdollisuuksien varaamiseen seuraavassa ratkaisussaan:

KHO 16.12.1993 T 5117: Valtuusto oli päättänyt lakkauttaa koulun, muuttanut koulupiirijakoa sekä tehnyt vastaavat muutokset johtosääntöön. Asiasta oli julkaistu useita kirjoituksia kunnassa yleisesti leviävässä lehdessä ja koulun oppilaiden vanhemmille oli varattu tilaisuus lausua mielipiteensä asiasta ennen päätöksentekoa. Tämän vuoksi ja ottaen huomioon HMenL 13.3 §:n säännökset, vireilläolosta ilmoittaminen oli ilmeisen tarpeetonta.

Virolahden kunnan palveluverkkoakoskevat suunnitelmat ovat tulleet suuren yleisön tietoon viimeistään YLE:n julkaistua artikkelinsa 7.6.2024, jossa kerrottiin kunnan säästölistoista. (LIITE 2) Osoituksena yleisesti tietoon tulemisesta voidaan pitää myös kunnalle jätettyä vetoamusta, jonka alkuun panija oli valittaja ja jonka allekirjoitti yli 500 henkilöä. Tämänkin jälkeen keskustelu palveluverkosta on jatkunut aktiivisena Virolahdella.

Vanhemmille, henkilökunnalle, oppilaille ja varhaiskasvatuksen lapsille oli varattu tilaisuus myös vaikuttaa vastaamalla heille tehtyihin kyselyihin. (LIITEET 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14)

Vaikuttamismahdollisuus oli myös varattu kaikille avoimessa tilaisuudessa, joka järjestettiin 11.12.2024 Klamilan koululla, joka oli kaikille avoin ja jossa oli mukana viranhaltijoita ja päättäjiä sekä noin 70 asiasta kiinnostunutta. Tässä tilaisuudessa on myös käyty läpi kyselytutkimusten tulokset ja niitä on ollut mahdollista kommentoida. (LIITE 15)

Edellä mainittujen tilaisuuksien lisäksi Virolahden kunta on järjestänyt 5.3.2025 kaikille avoimen kuulemistilaisuuden, josta on ilmoitettu kunnan verkkosivuilla. Tilaisuudessa käytiin läpi valmistelun tilanne. Valittajat vetoavat valituksessaan, siihen, että tilaisuudessa olisi kerrottu, että päätöksiä ei ole tehty. Näin on myös ollut, sillä ensimmäinen päätöksen palveluverkkoa teki sivistys- ja hyvinvointilautakunta 20.3.2025 tekemällä esityksen kunnanhallituksen, jonka jälkeen kunnanhallitus teki oman päätöksensä esittämällä asiaa valtuustolle. Lopullisen päätöksen asiasta teki kunnanvaltuusto 7.4.2025 pidetyssä kokouksessaan.

Palveluverkkotyöryhmän tehtävänä on ollut varmistaa, että Virolahden kunnan kasvatuksen ja opetuksen palveluita koskeva palveluverkkoselvitys sisältää on tarpeeksi kattava ja, että se sisältää riittävät tiedot päätöksenteon tueksi. Työryhmän viimeinen kokous on pidetty 13.3.2025, jolloin palveluverkkotyöryhmä on todennut sen olevan tarpeeksi kattava, ja edellä mainittu palveluverkkoselvitys on päivätty 14.3.2025, jolloin se on myös julkaistu osana sivistys- ja hyvinvointilautakunnan esityslistaa kunnan verkkosivuilla. Palveluverkkoselvityksessä (LIITE 28) on huomioitu kunnantaloustilanne, pedagogiikka, valtuustoseminaareissa saadut evästyksset, kuntalaistilaisuuksissa saadut mielipiteet, kyselytutkimuksilla saadut mielipiteet, lapsivaikutusten arviointi ja muut asiassa tehdyt selvitykset.

Palveluverkkoselvitys on käsitelty sivistys- ja hyvinvointilautakunnassa, kunnanhallituksessa ja kunnanvaltuustossa. Kaikilla edellä mainituilla elimillä olisi ollut mahdollisuus palauttaa asia jatkovalmisteluun, mikäli olisi katsottu, että palveluverkkoselvitys on puutteellinen tai siinä olisi jäänyt huomioimatta vaihtoehtoja. Tällaista esitystä ei kuitenkaan tehty vaan kaikki edellä mainitut tahot hyväksyivät palveluverkkoselvityksen.

Hallintolain 31 §:n 1 momentin mukaan viranomaisen on huolehdittava asian riittävästä ja asianmukaisesta selvittämisestä hankkimalla asian ratkaisemiseksi tarvittavat tiedot ja selvitykset. Viranomaisen tulee hankkia kaikki ne selvitykset, joilla se arvioi olevan merkitystä asian ratkaisemisen kannalta. Selvityksen laatu ja laajuus riippuvat aina kulloinkin käsiteltävänä olevan asian luonteesta.

Virolahden kunta katsoo, että edellä mainittujen kunnan toimielinten harkinnassa on ollut tässäkin tapauksessa se, mitä ja minkä laajuista selvitystä se pitää riittävänä asian ratkaisemiseksi. Hyväksyessään palveluverkkoselvityksen ovat toimielimet pitäneet tehtyjä selvityksiä riittävinä.

Valittajat ovat myös katsoneet, että päättäjillä ei ole tosiasiallisesti mahdollisuutta tutustua tehtyihin muistutuksiin, sillä muistutusten jättöaika on päättynyt 19.3.2025 ja sivistys- ja hyvinvointilautakunta on kokoontunut jo 20.3.2025. Saapuneet muistutukset (**LIITE 24**) on käyty läpi kunnanjohtajan ja hyvinvointijohtajan toimesta välittömästi muistutusajan päättymisen jälkeen ja ne on myös lähetetty sivistys- ja hyvinvointilautakunnan jäsenille. Lautakunnan kokouksessa muistutusten sisältö on selostettu lautakunnan jäsenille. Lautakunnan jäsenistä kukaan ei ole kokouksessa esittänyt asian palauttamista valmisteluun. Tämä mahdollisuus heillä olisi ollut, mikäli he olisivat katsoneet, että heillä ei ole ollut riittävästi aikaa tutustua tehtyihin muistutuksiin. Tältä osin viitataan myös aiemmin lausuttuun koskien toimielimen harkintaa riittävästä selvityksestä.

Valittajat on myös viitannut siihen, että kuntalaisilla ja muilla, joita asia koskee ei ole ollut riittävästi aikaa lausua palveluverkkoselvityksestä. Palveluverkkoselvitys on ollut syksyllä 2024 alkaneen palveluverkkoselvityksen lopputulos ja tarkoitettu päättäjille päätöksenteon tueksi. Sitä laadittaessa osapuolilla on ollut mahdollisuus esittää mielipiteensä tässä kappaleessa ja tämän lausunnon kohdassa III.1 kuvatuilla tavoilla.

Edellä olevin perustein Virolahden kunta katsoo, että niillä tahoilla, joita asia on koskenut, on ollut hallintolain 41 §:n mukaisesti riittävästi mahdollisuuksia ja aikaa esittää mielipiteensä ja huomionsa koskien palveluverkkoa ja osallisille on varattu riittävät vaikutusmahdollisuudet vaikuttaa asian valmisteluun ja päätökseen.

3. Esteellisyys

Virolahden kunnanhallitus on hallinto-oikeuden pyynnön mukaisesti hankkinut lausunnot Vappu Kuokalta, Outi Silanderilta, Jukka-Pekka Korhoselta, Erika Jokimieheltä ja Sanna Lahdelta. (**Lausunnot ovat tämän lausunnon liitteenä**).

Valittaja on valituksessaan katsonut edellä mainittujen henkilöiden olevan jäävejä hallintolain 28 §:n 1 momentin perusteella (intressijäävi), sillä heidän mukaansa

lausunnonantajalle ja lausunnonantajan läheiselle olisi odotettavissa erityistä hyötyä asian ratkaisusta, jolla kaikki opetus- ja varhaiskasvatustoiminta keskitetään vain yhteen paikkaan Virojoelle. Valittajan mukaan erityinen merkitys on ollut myös sillä, kyse on ollut erittäin suppeasta kokonaisuudesta.

Toissijaisena jääviysperusteena valittaja on katsonut, että kysymykseen voisi tulla myös hallintolain 28 §:n 1 momentin 7 kohdan mukainen ns. yleislausekejääviys eli luottamus henkilön puolueettomuuteen vaarantuu muusta erityisestä syystä.

KHO:n oikeuskäytännössä esteellisyysarvioinnissa on pantu painoa muun muassa sille, että valmistellaan koko kuntaa koskevaa koulujärjestelyä. Mitä suppeammasta asiakokonaisuudesta on kysymys, sitä todennäköisempää on asian käsittelyyn osallistuneen esteellisyys intressijäävin perusteella.

KHO 1998:68: Kun otettiin huomioon, että kysymys oli kunnan kouluolojen järjestämisestä useampia koulupiirejä yhdistämällä ja että kunnanhallituksen osalta kysymys on asian valmistelusta, asian ratkaisusta ei asiaa kokonaisuutena tarkasteltaessa ollut ollut odotettavissa A:lle ja hänen lapsilleen erityistä hyötyä tai vahinkoa hallintomenettelylain 10 §:n 1 momentin 2 kohdassa tarkoitetulla tavalla.

Virolahden palveluverkko on koostunut kahdesta toimivasta koulusta ja päiväkodista, joita toinen päiväkotia ja koulu toimii Virojoella ja toinen Klamilassa. Palveluverkkoselvityksessä on tarkasteltu koko koulu- ja päiväkotiverkkoa. Sittenkin valmistelussa ja päätöksenteossa on päädytty siihen, että palveluverkkoa supistetaan lakkauttamalla Klamilan päiväkotia ja koulu. Klamilan koulu ja päiväkotia suljetaan valtuuston päätöksen mukaisesti 31.7.2026.

Valittajat ovat viitanneet myös yleislausekejääviyteen samoin perustein, kuin millä he ovat perustelleet edellä mainittujen henkilöiden olevan intressijääviä. Virolahden kunta kiinnittää oikeuden huomiota siihen, että valittajat eivät ole esittäneet mitään tarkempia perusteita sille, miksi luottamus edellä mainittujen henkilöiden puolueettomuuteen olisi muusta erityisestä syystä vaarantunut. Näin ollen asiaan ei voi ottaa myöskään tarkemmin kantaa.

Virolahden kunta katsoo, että edellä mainituilta henkilöiltä saatujen lausuntojen perusteella intressijääviyden perusteet eivät täyty, sillä saatujen lausuntojen perusteella asian ratkaisusta ei ole ollut odotettavissa lain tarkoittamaa erityistä hyötyä lausunnonantajille. Kunnan esittämää kantaa tukee myös edellä siteerattu ratkaisu KHO 1998:68. Valittaja ei ole valituksessaan myöskään tarkemmin yksilöinyt sitä, mikä on se erityinen hyöty tai vahinko, joka tässä tapauksessa tekisi valituksessa mainitut henkilöt esteellisiksi.

Virolahden kunta katsoo myös, että valittaja ei ole esittänyt sellaisia perusteita, joilla yleislausekejääviys täyttyisi. Valituksessa ei ole nostettu esiin mitään sellaista seikkaa, jonka mukaisesti luottamus puolueettomuuteen olisi muusta erityisestä syystä vaarantunut. Tätä näkökantaa tukevat myös edellä mainittujen henkilöiden antamat lausunnot.

4. Lapsivaikutusten arvioinnista

Valittaja on valituksessaan katsonut, että lapsivaikutusten arviointi olisi jätetty tekemättä. Laissa tai asetuksissa ei ole säädetty tarkemmin, siitä miten lapsivaikutusten arviointi tulisi toteuttaa.

Lapsivaikutusten arvioinnin pohjaksi Virolahden kunta toteutti varhaiskasvatuksen lasten, perusopetuksen alakoulujen oppilaiden, varhaiskasvatuksen ja alakoulujen henkilökunnan sekä huoltajakyselyn marraskuussa 2024. Kyselystä saadut tulokset analysoitiin ja ne olivat pohjana laadittaessa palveluverkkoselvitystä. (LIITE 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14) Kyselyt lähetettiin ja toteutettiin kaikissa Virolahden päiväkodeissa ja kouluissa. (LIITE 7) Tästä osoituksena on se, että vastaajien joukossa on henkilöitä kaikista päiväkodeista ja kouluista Klamilan koulun ja päiväkodin vastaajien edustaessa suurinta osaa vastaajista. Pienimpien lasten osalta kysely toteutettiin yhdessä henkilökunnan kanssa ja heillä oli esimerkiksi mahdollista piirtää tuntemuksistaan asiasta ja kertoa siitä mitä he piirsivät, jotka aikuiset kirjasiivat ylös piirrosten taakse. Kyselyn tulokset esiteltiin myös Klamilan koululla 11.12.2024 järjestetyssä tilaisuudessa. (LIITE 15)

Lapsivaikutusten arviointia jatkettiin käsittelemällä tuloksia kehittämistyöryhmässä, johon osallistui myös ulkopuolinen asiantuntija kasvatustieteen maisteri, erityisopettaja, psykoterapeutti Pirjo Piironen. (LIITE 30, 31, 32)

Palveluverkkoselvityksessä (LIITE 28) päätöksen lapsivaikutuksia on käsitelty kappaleessa 4.

Edellä mainittu lapsivaikutusten arviointi otettiin huomioon laadittaessa palveluverkkoselvitystä ja kirjattiin osaksi palveluverkkoselvityksen raporttia (LIITE 28). Virolahden kunta katsookin, että toteuttamalla edellä mainitut kyselyt, analysoimalla niiden tulokset ja ottamalla ne huomioon palveluverkkoselvityksessä on lapsivaikutusten arviointi tullut tehdyksi.

5. Toimivallan ylittäminen

Kuntalain 14.1 §:n mukaan kunnassa on valtuusto, joka vastaa kunnan toiminnasta ja taloudesta sekä käyttää kunnan päätösvaltaa.

Kuntalain 91.1 §:n mukaan valtuusto voi hallintosäännössä siirtää toimivaltaansa kunnan muille toimielimille sekä luottamushenkilöille ja viranhaltijoille. Toimivaltaa ei kuitenkaan saa siirtää asioissa, joista valtuuston on tässä tai muussa laissa olevan säännöksen mukaan päätettävä.

Virolahden kunnan päätöksentekohetkellä voimassa olleen 1.8.2024 voimaan tulleen hallintosäännön 5 luvun 23 §:ään on listattu valtuuston toimivaltaan kuuluvia asioita. Luettelo valtuuston toimivallasta ei ole tyhjentävä, vaan kuntalain 14 §:n ja 91 §:n mukaisesti toimivalta asioista kuuluu aina valtuustolle, jollei se ole sitä edelleen siirtänyt.

Kuntalain 53 §:n 1 momentin mukaan kunnanhallituksen on valmisteltava valtuustossa käsiteltävät asiat. Virolahden kunnan 1.8.2024 voimaantulleen

hallintosäännön 24 §:n mukaan kunnanhallitus vastaa valtuuston päätösten valmistelusta.

Samaisen hallintosäännön 28 §:n mukaan sivistys- ja hyvinvointilautakunta tekee kunnanhallitukselle esitykset toimialansa palveluverkosta (koulut, päiväkodit, toimipisteet).

Virolahden kunnassa palveluverkkoasiaa on käsitelty seuraavasti:

Sivistys- ja hyvinvointilautakunnan esitys koskien palveluverkkoa kunnanhallitukselle 20.3.2025.

Kunnanhallituksen esitys koskien palveluverkkoa kunnanvaltuustolle 31.3.2025

Kunnanvaltuuston kokous, jossa päätettiin palveluverkkoa koskevista muutoksista 7.4.2025.

Virolahden kunta korostaa, että valtuusto ei ole hallintosäännöllä siirtänyt toimivaltaansa palveluverkkoa koskevassa asiassa pois itseltään. Kuntalain 91 §:n mukaisesti ainoa tapa siirtää valtuuston toimivaltaa on hallintosääntö. Tällaista toimivallan siirtoa ei ole hallintosäännöllä tehty vaan, toimivalta päättää palveluverkkoa koskevasta asiasta on kuntalain 14 §:n mukaisesti ollut kunnanvaltuustolla. Myöskin valmistelussa on noudatettu hallintosäännön määräyksiä, sillä asiaa ovat valmistelleet hallintosäännön mukaisesti sivistys- ja hyvinvointilautakunta, joka on tehnyt esityksensä palveluverkkoa koskien kunnanhallitukselle, joka puolestaan on hallintosäännön mukaisesti esitellyt asian valtuustolle. Virolahden kunta katsookin noudattaneensa 1.8.2024 voimaantulleen hallintosäännön määräyksiä ja kuntalakia. Näin ollen valtuusto ei ole ylittänyt toimivaltaansa ja asia on muutoinkin valmisteltu valtuuston päätettäväksi noudattaen hallintolakia, kuntalakia ja hallintosäännön määräyksiä.

PÄIVÄYS JA ALLEKIRJOITUS

Virolahdella 19.6.2025

VIROLAHDEN KUNNANHALLITUS

Topi Heinänen
kunnanjohtaja

LIITTEET

Lausunnossa mainitut liitteet

Liite 1 Virolahden vaihtoehto - FCG esitys valtuustolle 3.3.2024

Liite 2 YLE artikkeli Virolahti julkaisi säästölistan 7.6.2024

Liite 3 Adressi Klamilan koulun ja päiväkodin puolesta 17.6.2024

Liite 4 Valtuustoseminaari 2.9.2024 yhteenveto

Liite 5 Muistio valtuustoseminaarista 2.9.2024 _ luottamuksellinen

Liite 6 Valtuuston talousarvioseminaaridiat_Virolahti_esittely_TA25 11.11.2024

Liite 7 Kirje huoltajille koskien palveluverkon kehittämissuunitelmaa 18.11.2024

Liite 8 Henkilöstökysely XX.11.2024

Liite 9 Huoltajakysely koskien palveluverkon kehittämissuunitelmaa XX.11.2024

Liite 10 Koululaiskysely palveluverkon kehittämissuunnitelmaa varten xx.11.2024

Liite 11 Varhaiskasvatuskysely xx.11.2024

Liite 12 CUT palveluverkkokysely 2011.2024

Liite 13 Analyysi kyselystä Kuinka tärkeitä seuraavat asiat ovat_ vertailu_vi_kla 10.12.2024

Liite 14 Analyysi kyselystä Mihin seikkoihin olet tyytyväinen_vertailu_vi_kla 10.12.2024

Liite 15 diat_Klamilan keskustelutilaisuus 11.12.2024

Liite 16 Kuulemistilaisuus Muistiinpanot 5.3.2025

Liite 17 Kuulemistilaisuus muistiinpanot II 5.3.2025

Liite 18 Yhteenveto palveluverkkoselvityksen mielipiteistä 19.3.2025

Liite 19 Valtuuston iltakoulu 6.3.2025 kutsu ja ohjelma X.X.2025

Liite 20 Valtuuston iltakoulu 6.3.2025 esitys final 6.3.2025

Liite 21 Kunnanvaltuuston iltakoulu 6.3.2025

Liite 22 Kutsu palveluverkkotyöryhmän I kokous 110325 7.3.2025

Liite 23 Palveluverkkotyöryhmä muistio 11.3.2025

Liite 24 Yhteenveto palveluverkkoselvityksen mielipiteistä 19.3.2025

Liite 25 diat_Sihy ltk_palveluverkko 20.3.2025

Liite 26 diat_Kunnanhallitus_palveluverkko 31.2.2025

Liite 27 Pienten talo vaihtoehdon analysointi 05.04.2025

Liite 28 Virolahden kunnan kasvatuksen ja opetuksen palveluita koskeva palveluverkkoselvitys
14.3.2025

Liite 29 Kirje huoltajille koskien palveluverkon kehittämissuunitelmaa 18.11.2024

Liite 30 Konsultaatiosopimus kehittämistyö kasvatus ja opetus 11.12.2024

Liite 31 Kehittämistyöryhmä muistio 1 22.11.2024

Liite 32 Kehittämistyöryhmä muistio 2 10.12.2024

Toimielinten pöytäkirjat

Virolahden_kunnanvaltuusto_7-5-2024_Pöytäkirja

Virolahden_kunnanhallitus_10-6-2024_Pöytäkirja

Virolahden_sivistys- ja hyvinvointilautakunta_25-2-2025_Pöytäkirja

Virolahden_sivistys- ja hyvinvointilautakunta_20-3-2025_Pöytäkirja

Virolahden_kunnanhallitus_31-3-2025_Pöytäkirja

Virolahden_kunnanvaltuusto_7-4-2025_Pöytäkirja

Esteellisyyslausumat

Lausunto koskien esteellisyyttä Vappu Kuokka 12.6.2025

Lausunto koskien esteellisyyttä Outi Silander 12.6.2025

Lausunto koskien esteellisyyttä Jukka-Pekka Korhonen 5.6.2025

Lausunto koskien esteellisyyttä Erika Jokimies 12.6.2025

Lausunto koskien esteellisyyttä Sanna Lahti 12.6.2025

Muut asiakirjat

Virolahden kunnan hallintosääntö 1.8.2024